

ACTEUR LEOPOLD WITTE GROEIDE OP IN EEN SAMENGESTELD GEZIN

'Het geloof bepaalde alles'

Met Monique van de Ven in 'Dokter Deen.'



In de armen van mijn vader.

Bij het grote publiek werd Leopold Witte (56) bekend als Evert in 'Gooische Vrouwen' en Oscar in 'Dokter Deen'. Zijn acteercarrière begon echter al tientallen jaren eerder. Met de voorstelling 'Oeroeg' - geïnspireerd op het beroemde boek van Hella Haasse - toert Leopold Witte de komende weken door het land. Een verhaal over jeugdherinneringen in Nederlands-Indië. Aan MAX Magazine vertelt de acteur over zijn eigen jeugd, het samengestelde gezin, het allesbepalende geloof en de verlossende hippietijd. "Een verademing."

Mijn moeder werd in de steek gelaten door haar verloofde. Tijdens de politionele acties in Indonesië kwam hij een ander tegen en bleef. Ze was 28 en in die tijd wilde je niet overblijven. Binnen een halfjaar zat ze ineens met vier jonge kinderen op schoot. Mijn vader had zijn vrouw verloren bij een auto-ongeluk; hij was zwaar gewond. Na zijn herstel kwam hij mijn moeder tegen. Ze trouwden en kregen mijn zusje en mij. Ik zie mijn drie halfbroers en halfzus als mijn volle broers en zus. Eén broer heb ik niet gekend; hij was ernstig geestelijk gehandicapt en uit huis geplaatst. Mijn ouders bezochten hem soms. Ik fantaseerde over hem, zo'n ver-weg-broer was spannend. Hij is achttien jaar geworden."

PROTESTANTEN WAREN VIJAND

"Ons gezin was wel ingewikkeld, met twee moeders waarvan er een dood was en altijd boven het gezin hing. In de woonkamer stond haar foto; er werd ook weleens voor haar gebeden. Voor mijn moeder is dat denk ik lastig geweest; ze moest tegen een overleden vrouw opboksen. Mijn vader deed zijn best geen vergelijking te maken. Het rooms-katholieke geloof was bepalend in ons gezin. Ik zat op een katholieke jongensschool, ernaast zat de protestantse jongensschool. We hadden aparte pauzes, maar als je elkaar op het schoolplein tegenkwam, ging je meppen. Protestanten waren dé vijand. Wat je niet kent, daar ben je bang voor. Ik was bang voor de protestanten, omdat ik ze niet mócht kennen. Ik groeide op in die wereld en vond het volstrekt normaal om tegen ze te vechten. Ik vertel dit verhaal wel eens tegen Marokkaanse jongens met wie ik werk. Ze vinden dit onbegrijpelijk, want wij in Nederland zijn toch zo vrij. Integendeel, we zijn nog maar net van het juk af!"

LANGE HAREN EN DRUGS

"Mijn oudere broers verzetten zich tegen deze cultuur. Dat ze niet meer naar de kerk gingen, lange haren hadden, dronken en hasj gebruikten, vond mijn vader lastig. Hij heeft zo'n omslag moeten maken met zijn kinderen. Ik had het makkelijker, alle strijd en moeilijkheden hadden mijn broers en zussen al gehad. Zin in discussies hadden mijn

ouders niet meer. "Goh, niet weer hè", zei mijn moeder toen ik voor het eerst dronken boven de wc hing. Later vertelde mijn vader dat hij bewust wel eens onredelijk tegen me was om tegenwicht te bieden. Eigenlijk kreeg ik alle vertrouwen. Op mijn zestiende had de revolutie zich voltrokken; uiteindelijk ging ik ook niet meer naar de kerk. Mijn ouders konden het zich ook wel voorstellen. De leegloop onder de jeugd was niet meer te stoppen. Mijn vader was actief in de kerk en priesters kwamen bij ons thuis om te praten over modernisering. Tot aan zijn dood was hij daarmee bezig. Naar de kerk ging mijn vader niet meer, maar het geloof heeft hem wel door moeilijke tijden geloodst. Ik ben atheïst, geloof veroorzaakt té veel ellende. Doe het vooral, maar ga niet andere mensen vertellen hoe ze moeten leven."

STERKE BASIS

"Mijn moeder was zo'n echte moeder, eentje die met de thee klaarzat als we thuiskwamen. Heel fijn vond ik dat. Mijn vader was inkoper bij Lampe Modehuis en ging naar Milaan, Parijs, Florence en Kopenhagen. Later was hij medeoprichter van Mac & Maggie. Dan lagen er opeens zes leren jackkies thuis en mochten we er een uitkiezen omdat er een foutje in zat. Geweldig. Het waren mijn ouders, maar ik had niet het gevoel dat ze een heel liefdevol huwelijk hadden. Thuis was wel een ongelooflijke sterke basis. Ik heb veel vertrouwen en liefde gekregen. We lachten veel. Mijn broers woonden in een kraakpand en waren échte provo's. In die tijd leerde ik ze pas écht kennen. Ik vond het er fantastisch. Alles wat ik van het leven móest leren, heb ik dáár geleerd. Onder hun begeleiding heb ik voor het eerst drugs gebruikt, voor het eerst seks gehad en voor het eerst gezien hoe je anders kunt leven. Een verademing! Mijn broers waren heel lief voor mij en zorgzaam; het was veilig. Eenmaal op de toneelschool woonde ik ook in een kraakpand. Ik maakte er mijn eerste voorstellingen. Mijn ouders vonden mijn keuze voor het toneel lastig. Er kwam een priester thuis, die predikte dat ik later wél voor een vrouw en kinderen moest kunnen zorgen. Mijn ouders vonden toneel een onzeker bestaan. Pa en ma hou nou toch ►

op, dacht ik. De toneelschool vond ik geweldig. Alle 28 leerlingen hadden een sleutel en liepen in en uit. Je kon er ook blijven slapen. De leraren, die kozen we zelf uit. De school was van ons! Dat kun je je niet meer voorstellen. Door dit systeem werden we zelfstandig en doortastend. Eenmaal van school richtte je je eigen toneelgroep op. Veel van mijn collega's uit 'Dokter Deen' en 'Gooische Vrouwen' hebben net als ik in kleine gezelschappen gespeeld voordat ze bekend werden. Spelen in tv-series is heel leuk, ik doe het zo weer, maar mijn liefde zit nog steeds bij theater. Door commerciële dingen te doen, verdien ik genoeg en kan ik ook mijn eigen stukken schrijven, regisseren en spelen."

MANNEN EN VROUWEN GELIJK

"Mijn vader heeft zich ontwikkeld tot een ruimdenkend mens. Hij heeft volledige gelijkheid van mannen en vrouwen ingevoerd in zijn winkels. Fascinerend, het maakt me trots. Dat ruimdenkende heb ik van hem. Mijn vrouw en ik geven de kinderen alle vrijheid, tot het misgaat. Ik kan ze wel vertellen hoe de wereld in elkaar zit, maar je moet het toch zelf uitvinden. We bieden een vertrouwde omgeving waarin fouten gemaakt kunnen worden. We zijn een harmonieus gelukkig gezinnetje. Deze basis wilden we met een pleegkind delen, Chevelle. Ze is alweer twaalf jaar bij ons. In het begin fulltime, maar geleidelijk aan is ze weer meer bij haar moeder gaan wonen. Nog steeds heeft ze de sleutel van ons huis. Ik hou veel van haar. Chevelle is belangrijk voor ons gezin. Voor mijn dochters Janna en Dorus is ze als een zusje. Ze missen haar ook als ze er niet is. Door het in huis nemen van een pleegkind hebben ze geleerd dat er kinderen zijn met een andere achtergrond dan zij."

'ZE WAS BEESTACHTIG'

"Een tijd heb ik erover nagedacht om mijn dementerende moeder in huis te nemen. Ze was niet de gezellige dementerende oma uit 'Dokter Deen', maar zo angstig dat ze iets beestachtigs kreeg. Mijn moeder had geen vat op haar leven en dat maakte haar agressief. Verdrietig. Als kinderen hebben we mijn vader beschermd. Na acht jaar zorgen hebben we hem bijna gedwongen haar op te laten nemen. Verschrikkelijk, maar het móest; mijn vader vermaarde en kon het niet meer aan. In het verpleeghuis woonde mijn moeder in een noodkamertje van drie bij vier, naast de spoelkamer. Ze wilde er niet weg. Het geluid van die machines gaf haar een vertrouwd gevoel. Vaak heb ik me machteloos gevoeld. Ik zag haar aftakelen en kon niets, werd ook zo met mezelf geconfronteerd. Dement worden was mijn grootste angst. Dat is niet meer zo, waarschijnlijk omdat ik er na haar dood niet meer zo direct mee geconfronteerd word. Ik hoop wel dat ik krachtig genoeg ben om pillen in huis te halen en er een eind aan te maken als het zover is."

FANTASTISCH LEVEN

Mijn vader verhuisde naar een serviceflat in hetzelfde zorgcentrum als mijn moeder, omdat hij dichtbij haar wilde zijn. Na het overlijden van mijn moeder ontmoette hij er een nieuwe vrouw, zijn buurvrouw. Ze hadden zo veel plezier. Hij leefde op. Ik ben eeuwig dankbaar voor haar aanwezigheid. Helaas duurde het maar een jaar, zo zonde. Zijn einde heeft hij geregisseerd; hij at en dronk niet meer en stierf op de kamer waar mijn moeder tot haar dood heeft gewoond. Hij wilde dat zo. Mijn vader vertelde dat hij een fantastisch leven had gehad. Hij zegende ons met een kruisje op het voorhoofd. Met een grote glimlach om zijn mond stierf hij." ■

Vader

naam: Michel Witte (overleden op 88-jarige leeftijd) • **getrouwd geweest met:** Helene Schous (overleden op 86-jarige leeftijd) • **kinderen:** Leopold (56) "Vanwege de privacy van mijn broers en zussen noem ik hun namen niet; ze vinden dat niet prettig" • **werkzaam geweest als:** inkoper, filiaalhouder, opleider personeel van modewinkels • **Moeder werkzaam geweest als:** huisvrouw

Zoon

naam: Leopold Witte • **getrouwd met:** Heleen van Eendenburg (51), restaurator • **kinderen:** Janna (15) en Dorus (19) • **werkzaam als:** acteur, scenarioschrijver, regisseur en verbonden aan toneelgezelschap Orkater. **Bekend van:** 'Gooische Vrouwen', 'Dokter Deen' (deze MAX-dramaserie start weer op 4 januari) en de speelfilm 'Ventoux' vorig jaar. Zijn nieuwste film 'Waterboys' komt in 2016 in de bioscoop